

Læreplan for

GITAR

i Tysvær kulturskole

BEGYNNERNIVÅ

Litt om begynnernivå

Det er store individuelle forskjeller hvor lang tid en elev bruker på begynnernivå. I starten er læreren den styrende parten, da det er viktig å få på plass de grunnleggende ferdighetene. En god progresjon er avhengig av godt arbeid hjemme mellom spilletimene. En begynner elev vil også møte enkelt samspill i ulike former.

Gitar omfatter flere ulike instrument og stiler, klassisk gitar, akustisk gitar, rockegitar m.m. Det er ideelt å starte på en akustisk gitar.

Øve - spille/utøve

- Bli kjent med instrumentet.
- Lære navnet på strengene.
- Lære sittestilling og håndstilling i innledende fase.
- Lære å bruke fotstol
- Fotstol kan være et viktig hjelpemiddel.
- Lære å stemme med elektronisk stemmer.
- Bli kjent med ulike gitarer og strenger.
- Spille enkle melodier i C (klassisk) og D dur (rytmisk).
- Lære enkle akkorder med 3 fingre i venstre hand .
- Støtteanslag og fritt anslag.
- Lære tommebassing og enkelt komp til ¾, 2/4 og 4/4.

Repertoar:

Barnesanger og enkle viser
Enkle klassiske melodier.

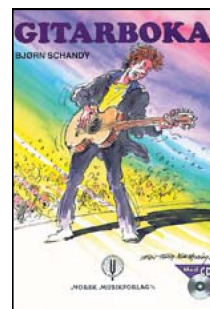
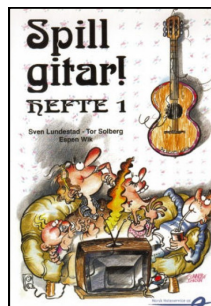
Lærebøker:

Hei gitar 1
Spill gitar 1 (Lundestad)
Spill gitar (svensk versjon)
Gitarboka 1
Elgitarboka (Bjørn Shandy)
Spill klassisk gitar (Sven Lundestad)

Framføre - spille for andre

Eleven skal innenfor en pedagogisk og vennlig ramme møte 1-2 konsert situasjoner i løpet av sitt første spilleår. Samspill er beste form i framføringssituasjon for nybegynner.

Fokus: spille glede og det å lykkes.

Høre - lytting / gehør

- Gjenkjenne 2/4, 3/4 og 4/4 - takt
- Lytte til medspiller og sitt eget spill.
- Dynamikk – sterkt og svakt.
- Trene på å sammen stemme gitar uten stemmer (sammen med lærer).

Lese - notelesing / teori

- Lære å lese rytme.
- Kjenne til notasjon av dur/moll akkorder.
- Lese enkel besifring til tekst. Besifring skrives med antall slag.
- Lese tabulatur og akkordskjema
- Vekt på notelesing (klassisk gitar.)

For alle : Lære enkle noter.

MELLOMNIVÅ

Litt om mellomnivå

Det er viktig å få gode tekniske ferdigheter på dette utviklingstrinnet. Mengdetrening er svært viktig. Undervisningen er fortsatt lærerstyrt, men elevens interesser er med å sette retningen.

Øve - spille/utøve

- Kunne øve mer fokusert og målrettet.
- Flerstemt gitarspill etter noter/evt. tabulatur (klassisk) .
- Barrè akkordar.
- Septimakkorder og 9 akkorder.
- Lære enkel 4/4 arpeggio fingerkomp.
- Lære å bruke capo,
- Lære om transponering og modulasjon.
- Kjenne godt til strukturen på gitaren m/alle bånd og strenger.
- Spille melodier i C-dur og D-dur, G-dur, F-dur og A dur, også høyere oppe på halsen.
- Enkle skalaer – både dur/moll og blues skala.
- Mer vekt på fingerspill og plekterteknikk.
- Spille enkelt blues-komp med intro og mellomspill.
- Kombinasjonsspill (melodi + komp).
- Mer variert slagteknikk – støtteanslag, fritt anslag og anslag med plekter.
- Etter hvert bør elevene kunne stemme gitar på egenhånd, samt håndtere enkel bruk av forsterker.

Mest for el.gitar: Volumkontroll, tonekontroll, pick up velger, bruk av forsterker og EQ

Lærebøker:

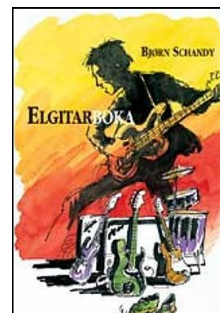
Gitarboka (Bjørn Schandy)
El gitarboka,(Bjørn Schandy)
El gitar 1,
El gitar 2 (svenske bøker).

Typiske sanger:

«Who says» (Mayer),
«Honky Tonk women»,
«Jolene» (Parton) ,
Rainy day (El.gitar boka),
Vals i moll (Hei gitar 2).
“Liten fuggel”. (Vamp).

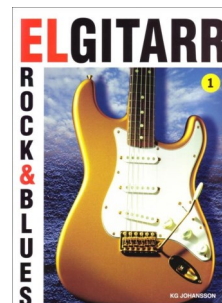
Høre - lytting / gehør

- Lytte til ulike typer gitarmusikk
- Gjenkjenne rock, pop, blues/jazz, viser og klassisk
- Innføring av ulike stilbegrep; .
- Gjenkjenne ulike taktarter og vite hvilket komp som passer til.
- Enkel analyse av låter og oppbygging av disse.
- Mer bevisst bruk av dynamikk.
- Aktiv bruk av digitale hjelpemidler – Youtube, Spotify, diverse apper til Ipad.

Lese - notelesing / teori

- Kunne enkelt "bladspill".
- Kunne lese tekst/besifring samtidig slik at en vet når akkordskiftet kommer.
- Kunne lese enkle noter/tabulatur med flere toner samtidig.
- Forstå oppsettet av et stykke (repetisjon/hus).
- Fokusere på forskjell mellom b og H.

ØVRE MELLOMNIVÅ

Litt om øvre mellomnivå

En typisk øvre mellomnivå elev, er en elev i ungdomsskole alder og som har spilt gitar gjennom flere år. Elevens egne interesser får mer å si på dette nivået. Mer uttrykksvilje.

Øve - spille/utøve

Kunne stemme med flageoletter.

Lære å spille med alternative stemninger, som nedstemt E streng (drop D.)

Kunne øve inn lengre og mer avanserte stykker over tid.

Kunne spille og improvisere melodier i dur-, moll- og bluesskala.

Spille lengre arpeggiomønstre (for eksempel 6/8) og folk picking.

Kunne spille barre i e-form og a-form.

Kunne bruke dynamikk som uttrykksform.

Spille de fleste dur/moll/sus/dim/ septim og 9 akkorder.

Kunne spille skalaer med flere fortegn, kromatisk skala og pentaton skala (5 toners skala)

Mest for el.gitar:

Skrue gitarlyd; Eq reverb, delay, bruk av pedaler. Kunne veksle mellom vreg og clean lyd.

Framføre - spille for andre

- Selvstendig fremføring på ulike konserter.
- Samspill med klassekamerater og i band/gitarorkester.
- Bør få tilgang på opptredener 1-2 ganger per halvår.
- Være med på større prosjekt som kulturskolen har.
- Ta spilleoppdrag (kommunestyre f.eks)

Høre - lytting / gehør

- Enkel høreleære: Kunne høre stor ters, liten ters og ren kvint.
- Lære sanger selvstendig fra Youtube osv.
- Høre når akkordskiftet kommer på kjente melodier.
- Lære/øve på å plukke enkle låter selv.
- Grunnleggende stilkunnskaper innen rock, blues, jazz og klassisk.
- Kunne finne eget låtmateriell.

Lese - notelesing / teori

- Kunne lese arpeggio og akkorder som noter/tabulatur.
- Forstå kvintsirkelen.
- Kjenne til Dominant, Subdominant og Tonika- begrepene (1,4 og 5).

Lage - komponering / improvisasjon

- Kunne komponere og improvisere melodier ved å bruke dur/moll/bluesskala.
- Improvisere soloer.
- Kunne transponere en låt ved hjelp av kvintsirkelen.

Repertoar:

For klassisk gitar:

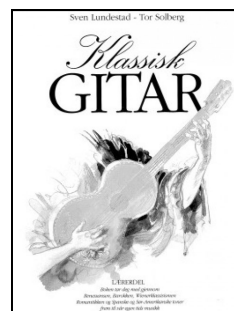
«Spill klassisk gitar»,
Kjente klassiske perler for gitar,
ex bruk av pianolitteratur som
«Notebok for Anna Magdalena
Bach».

Rytmask/akustisk gitar:

«Who says»,
«Smoke on the water»
(instrumentalt)

Standardlåter:

«Birthday» (Beatles),
Albatross.

VIDEREKOMMENT NIVÅ

Litt om viderekomment nivå

Dette er elev som har spilt over lang tid. Kan sidestilles med en flink elev på musikklinje.

Eleven kan gjerne delta på et fordypningsprogram og kan vurdere videre utdanning innen musikk.

Øve - spille/utøve

- Kunne øve inn låter på egenhånd.
- Kunne D-F-A sammensetningen og vite hvordan en tar samme akkord ulike steder på halsen.
- Kunne spille utvidede akkorder.
- Kunne spille lengre stykker med folkpicking/hybridpicking/melodi-spill.
- Kunne "føle" seg frem til og bruke dynamikken i et stykke.

Framføre - spille for andre

- Delta på masterclass.
- Ta spilleoppdrag.

Høre - lytting / gehør

- Kunne finne akkordene i kjente låter uten å ha tilgang til besifring.
- Kunne lære melodier på øret.

Lese - notelesing / teori

Teori bør på dette nivået være en fast del av undervisningen.

Fokus på intervaller og akkordoppbygging.

Lage - komponering / improvisasjon

- Kunne komponere egne melodier, og legge til akkorder.

Repertoar:

Det meste av gitarlitteraturen ☺

Klassiskgitar:

Stykker av Ferdinand Sor, Bach, Terega mfl.